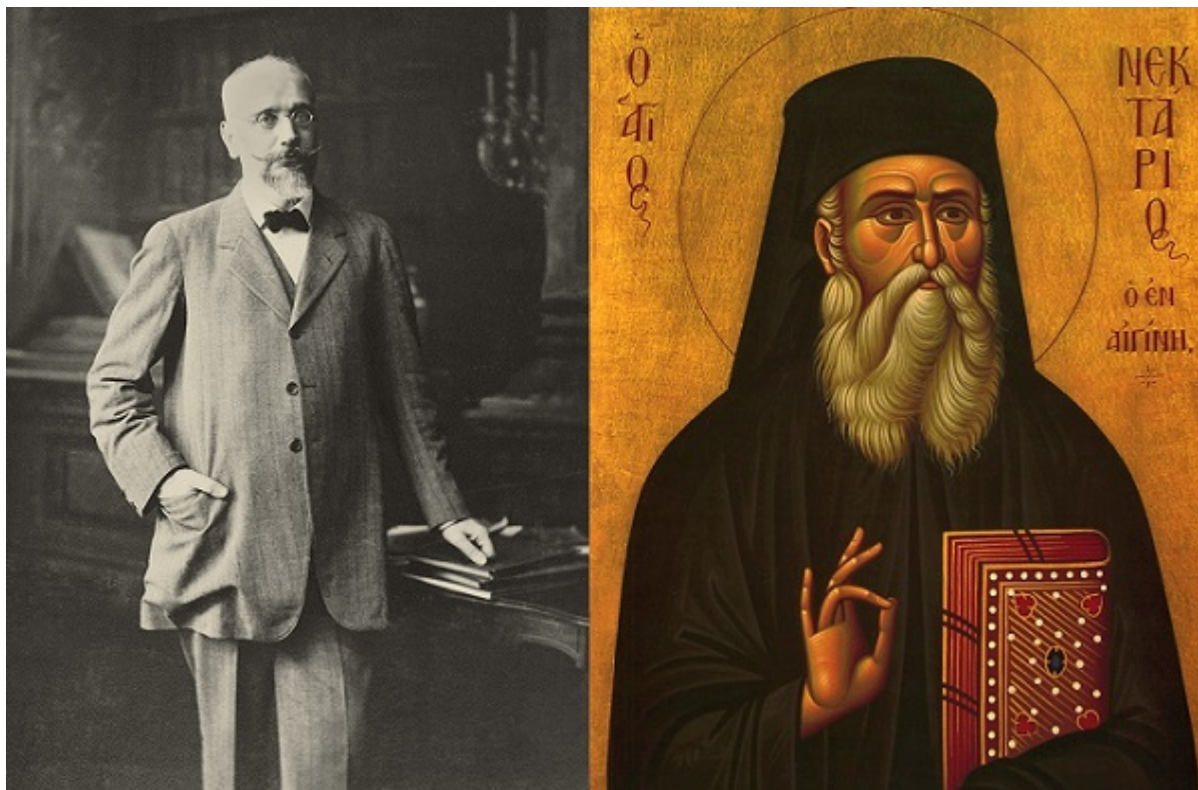

Το ανάθεμα του Βενιζέλου και ο Άγιος Νεκτάριος (Χρυσόστομος Παπαδάκης, Αρχιμανδρίτης του Οικουμενικού Θρόνου)

/ [Πεμπτουσία](#)

Μια από τις πιο μελανές σελίδες της ιστορίας της Εκκλησίας της Ελλάδος είναι και το «Ανάθεμα» κατά του Ελευθερίου Βενιζέλου στις 12 Δεκεμβρίου 1916. Τέτοιες περιπτώσεις κατάπτωσης υπήρχαν, διότι η διοικούσα Εκκλησία ήταν ανελεύθερη μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό. Οι εκάστοτε κρατούντες ανεβοκατέβαζαν Αρχιεπισκόπους για να τους έχουν υποχείρια όργανα, επέλεγαν τους Μητροπολίτες και η Σύνοδος απλώς τους χειροτονούσε και έτσι ήσαν όλοι υποτακτικοί πολιτικών προσώπων και οι μεν πολεμούσαν τους δε γιατί αυτό συνέφερε πάντα την Πολιτεία: να είναι διερμημένη η Εκκλησία για να είναι αδύναμη. Αυτής της συμπεριφοράς επεμβάσεως στα της Εκκλησίας δεν εξαιρείται ούτε ο Ελευθέριος Βενιζέλος ο κατά τα άλλα σπουδαίος πολιτικός, ο τρανός ευεργέτης της Πατρίδας μας και θύμα της αχαριστίας η οποία μας χαρακτηρίζει ως έθνος (μετά θάνατον μακαρίζουμε και τιμούμε τους όντως Μεγάλους, με ποικίλες εκδηλώσεις, όσο όμως ζουν τους κυνηγούμε με λύσσα και δεν ησυχάζουμε μέχρι να τους εξοντώσουμε γιατί δεν αντέχομε να βλέπομε τη διαφορά του ύψους που τους κάνει να διαφέρουν από τη δική μας μικρότητα και ασημαντότητα και μικροπρέπεια).

Η πικρή αυτή εμπειρία της ωμής επεμβάσεως της πολιτείας στα της Εκκλησίας οι αντικανονικές εκλογές Αρχιεπισκόπων και Μητροπολιτών και όλη η νομική κατάσταση που είχε φτιάξει η πολιτεία άλλοτε μπορούσε να παρομοιασθεί με ντέφι που έπαιζε ο γύφτος σε όποιο σκοπό του άρεσε για να χορεύει το αιχμάλωτο ζώο το οποίο για λόγους ασφαλείας, είχε το χαλκά στη μύτη που εξουδετερώνει κάθε του αντίσταση. Το τράνταγμα του πόνου (δηλ. της απειλής). Άλλοτε πάλι μπορούσε να παρομοιασθεί με τα επίσημα σγουρομάλικά σκυλάκια ράτσας που τραβούν στα μεγάλα και λαμπρά σαλόνια ή στους δρόμους οι αριστοκράτισσες για προσωπικό τους εφέ αλλά που το λουρί στο λαιμό σήμαινε την υποταγή.

Επρεπε να περάσουν 170 και πλέον χρόνια, για να γίνει η πρώτη ελεύθερη εκλογή Αρχιεπισκόπου την οποία όμως εξασφάλισε με την ψήφισή του καταστατικού χάρτη 1977 ο δυναμικός και έμπειρος πηδαλιούχος αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ.

Σε ό,τι αφορά την Εκκλησία της Κρήτης ήταν πολύ θετικό βήμα (έστω και πολύ αργά) η κατάργηση του Κυβερνητικού Επιτρόπου μέσα στην Επαρχιακή Σύνοδο (1996).

Αυτά τα γράφω εισαγωγικά για να δώσω το στίγμα του πλαισίου μέσα στο οποίο η διοικούσα Εκκλησία αγόταν και φερόταν εκείνα τα χρόνια κυρίως χωρίς αυτό να την απαλλάσσει βέβαια της ευθύνης, αφού οι πολιτικοί έκαναν επιδόσεις (πόνταραν) στις προσωπικές φιλοδοξίες των ιερωμένων και ενίοτε σε «λάδωμα». Κάτω από τέτοιες σκοτεινές και άθλιες συνθήκες έγινε το «Ανάθεμα» κατά του Ελ.

Βενιζέλου που άνοιξε κι άλλες πληγές, δυσθεράπευτες στο σώμα της Εκκλησίας.

Από κάποια αδιευκρινιστη πηγή κάποτε -άγνωστο πότε- άρχισε να κυκλοφορεί μια ακόμη συκοφαντία κατά του αγίου του αιώνας μας, του Αγίου Νεκταρίου, ότι δηλ. συμμετείχε στο «Ανάθεμα». Κύριος είδε από ποιο νοσηρό εγκέφαλο γεννήθηκε αυτή η πλάνη! Τις τελευταίες μέρες μελετώντας το ογκώδες βιβλίο (το καλύτερο που γράφτηκε ποτέ για τον άγιο Νεκτάριο) του Σοφοκλή Γ. Δημητρακοπούλου (Ιστορική βιογραφία του Αγίου Νεκταρίου βασισμένη σε πηγές, έκδοση 1998, Αθήνα) συνάντησα στις σελίδες 267-268 στην υποσημείωση με αριθ. 6 το θέμα για το ανάθεμα. Θεώρησα καλό λοιπόν μετά από αυτά τα λίγα εισαγωγικά, να μεταφέρω στο αναγνωστικό κοινό όσα ο επιστήμονας συγγραφέας αναφέρει (αφού εμείς οι Κρήτες, έχομε ιδιαίτερη ευαισθησία για τον Κρητικό Βενιζέλο για το πολιτικό του μεγαλείο και την προσφορά του στην Ελλάδα μας, αλλά έχομε και ιδιαίτερη αγάπη στον Άγιο Νεκτάριο και απόδειξη είναι οι πάμπολοι Ναοί που κτίσθηκαν στο όνομά του, με κορυφαίους το ναό του παγκόσμια ξακουσμένου για τα θαύματα και τα ιδρύματα προσκυνήματός του στα Χανιά και τον περίλαμπρο καθεδρικό Ναό στις Μοίρες. Στην Ιερά Μητρόπολη Γορτύνης υπάρχουν 19 Ναοί επωνόματι του Αγίου Νεκταρίου οι πλείστοι των οποίων κτίσθηκαν από ευλαβείς ιερείς και χριστιανούς την αγάπη των οποίων προς τον άγιο Νεκτάριο, υπέκαυσε ο ιδιαιτέρως ευλαβούμενος Αυτόν τότε Μητροπολίτης Γορτύνης και νυν Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Τιμόθεος.

Επί τη ευκαιρία αξίζει να σημειωθεί εδώ, ότι στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος που ίδρυσε στην Αίγινα ο Άγιος Νεκτάριος, ως πρώτη ηγουμένη που ηγουμένευσε από το 1904 έως το 1923 εγκατέστησε την Κρητικιά μοναχή Ξένη (Χρυσάνθη) Στρογγυλού την τυφλή ποιήτρια η οποία θεωρείται αγία και της οποίας τα λείψανα είναι χαριτόβρυτα.

Επίσης ηγουμένευσε η επίσης Κρητικιά Μοναχή Κασσιανή (Αικατερίνη) Παπαδάκη από το 1931 έως το 1950 που απεβίωσε.

Ακόμη ως εφημέριος της Μονής του Αγίου υπηρέτησε ο Αρχιμ. Τιμόθεος Καλαμπερίδης (1952-1989) αδελφός της Ι. Μονής Αγκαράθου ο οποίος και δώρισε στη Μονή της μετανοίας του ως ευλογία τεμάχιο λειψάνου, μεγάλο τεμάχιο από το φέρετρο και δύο επιτραχήλια του Αγίου. Υπήρξε μάρτυς πολλών θαυμάτων, και εκ των δωρητών του νέου παμμεγέθους Ναού του Αγίου Νεκταρίου δίπλα στο μοναστήρι του.

Χάριν της ιστορίας (σε ότι αφορά την Κρήτη μας) ο άγιος εν ζωή και πριν απομακρυνθεί αδικώς από το Κάϊρο όπου ήταν πατριαρχικός επίτροπος,

γνωρίσθηκε με τον τότε αρχ/τη και μετέπειτα Επίσκοπο Ιεράς και Σητείας Αμβρόσιο Σφακιανάκη, εφημέριο της Βέγγας (πόλεως στη μέση περίπου της διαδρομής Αλεξάνδρειας-Καΐρου). Οι εχθροί του αγίου (πατριαρχικοί της Αλεξάνδρειας) χρησιμοποίησαν τον Αμβρόσιο για να θίξουν τον πατριαρχικό επίτροπο Μητροπολίτη Πενταπόλεως Νεκτάριο. Δηλαδή τον έστειλαν να κηρύξει στο Κάϊρο χωρίς την άδεια του αγίου. Σε επιστολή του ο Αμβρόσιος προς τον Μητροπολίτη Θηβαΐδος Γερμανό στις 20 Νοεμβρίου 1889 αναφέρει ότι προθύμως κάνει «υϊκή υπακοή»... «διατί όμως να στενοχωρηθή χάριν εμού ο εκεί Άγιος Πενταπόλεως; Ουχ ήττον αγνοών τα διπλωματικά σχέδια των ανωτέρων μου υπείκω χωρίς να εμβαθύνω εις το πώς και διατί;» (οι υπογραμμίσεις δικές του). Ο Αμβρόσιος τιμούσε τον άγιο Νεκτάριο και το 1907 απαντάται ως συνδρομητής δέκα αντιτύπων του βιβλίου του Αγίου, «Ιερατικόν εγκόλπιον». (βλ. Βιβλ. Σοφ. Γ. Δημητρακοπούλου σελ. 87 και σημ. 29 & 30 σελ. 98).

(συνεχίζεται)